

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1991

Vragen van het lid **Dobbe** (SP) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat de gemeente Haarlem ouders vraagt om minder of zelfs helemaal niet meer te werken om de vraag naar jeugdzorg in te dammen* (ingezonden 31 maart 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Karremans** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 18 april 2025)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht dat de gemeente Haarlem ouders vraagt om minder of zelfs helemaal niet meer te werken om de vraag naar jeugdzorg in te dammen?¹

Antwoord 1

De gemeente Haarlem stelt **niet** de vraag om minder of niet meer te werken, als ouders een jeugdhulpvraag hebben. Wel gaat de gemeente het gesprek met ouders aan over hun draagkracht en draaglast, hun eigen kracht en hun probleemoplossend vermogen. In de nieuwe regionale verordening van zeven gemeenten, waaronder gemeente Haarlem, is een bepaling opgenomen rondom de versterking van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van ouders. Hieruit volgt o.a. dat ouders het belang van hun kind(eren) voorop moeten stellen en dat dit kan betekenen dat zij, indien mogelijk, hun werktijden aanpassen.

De verantwoordelijkheid van ouders en het vooropstellen van het belang van kind(eren) is conform internationale verdragen (verdrag voor de rechten van het kind) en nationale wetgeving (artikel 1:247 van het Burgerlijk wetboek). In lijn hiermee wordt een jeugdhulpvoorziening pas ingezet als de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige en ouders ontoereikend zijn. De gemeente Haarlem heeft in haar verordening uitgewerkt wat hieronder wordt verstaan.

De verordening is in lijn met drie uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 29 mei 2024 waar het gaat over het stellen van kaders van onder andere de eigen kracht ten behoeve van de rechtszekerheid en voorkoming van willekeur. Die uitspraken geven aan dat gemeenten in hun

¹ Haarlems Dagblad, 24 februari 2025, «Raadsleden CU en SP vinden niet dat zorg voor kind altijd boven de carrière gaat. «Dit lijkt de jaren vijftig wel»». (<https://www.haarlemsdagblad.nl/regio/haarlem/raadsleden-cu-en-sp-vinden-niet-dat-zorg-voor-kind-altijd-boven-de-carriere-gaat.-dit-liken-de-jaren-vijftig-wel/42698128.html>).

verordening moeten aangeven wat zij verstaan onder eigen kracht en probleemoplossend vermogen, zodat voor ouders duidelijk is hoe de gemeente de aanvraag voor jeugdhulp toetst.

Vraag 2

In hoeverre is het een oplossing voor de problemen van kinderen als hun ouders minder gaan werken?

Antwoord 2

Deze vraag is niet in het algemeen te beantwoorden. Het hangt van de situatie van ouders af of minder werken een oplossing biedt. In het gesprek met ouders wordt erop gewezen dat zij de verantwoordelijkheid hebben het belang van hun kind centraal te zetten en hun draagkracht daarvoor in te zetten.

Vraag 3

Worden hierdoor vanuit de overheid niet tegenstrijdige eisen aan ouders gesteld, aangezien mensen ook gestimuleerd worden om juist meer te werken?

Antwoord 3

Deze vraag komt voort uit een onjuiste interpretatie van de verordening van gemeente Haarlem. Zie ook antwoord op vraag 1.

Vraag 4

Worden er garanties gedaan dat ouders niet vervolgens door bijvoorbeeld het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) of een andere afdeling van de gemeente worden gevraagd meer te gaan werken, als zij op verzoek van de gemeente minder gaan werken?

Antwoord 4

Gemeente Haarlem doet geen verzoek om minder te gaan werken. De gemeente gaat het gesprek aan met ouders over hun probleemoplossend vermogen en eigen kracht, waarbij verwezen wordt naar verdragen en wetgeving die het belang van het kind voorop stellen en de verantwoordelijkheid van ouders voor de verzorging en opvoeding van hun minderjarige kind beschrijven.

Vraag 5

Kan de eis aan ouders om minder te gaan werken of zelfs helemaal te stoppen met werken de gendergelijkheid en de economische zelfstandigheid van vrouwen schaden, door het risico dat vooral vrouwen minder gaan werken?

Antwoord 5

Gemeente Haarlem stelt geen eisen aan ouders om minder te gaan werken of zelfs helemaal te stoppen met werken. Het gesprek met ouders wordt aangegaan om de eigen kracht, het eigen probleemoplossend vermogen te onderzoeken. De mogelijkheid om werktijden aan te passen kan onderdeel zijn van dit gesprek. Hierin wordt geen onderscheid in gender gemaakt.

Vraag 6

In hoeverre is er rekening gehouden met het feit dat het voor veel ouders financieel helemaal geen optie is om minder te gaan werken? Gaat de gemeente dan weggevallen inkomsten compenseren als ouders essentiële uitgaven niet meer kunnen betalen, doordat zij minder moesten gaan werken?

Antwoord 6

De Jeugdwet biedt geen ruimte om de financiële draagkracht mee te wegen in de beoordeling en toetsing van een jeugdhulpvraag. Gemeente Haarlem is hiervan op de hoogte en gaat het gesprek aan met de ouders over hun eigen kracht en hun mogelijkheden, niet over de financiële situatie.

Vraag 7

Waarop is überhaupt de aanname gebaseerd dat ouders makkelijk minder kunnen gaan werken, terwijl veel gezinnen nu al moeilijk rond kunnen komen?

Antwoord 7

Gemeente Haarlem doet deze aanname niet. Zie ook eerdere antwoorden.

Vraag 8

In hoeverre hangt deze maatregel samen met de financiële druk op gemeente als gevolg van de structurele onderfinanciering van de jeugdzorg, de bezuinigingen die samenhangen met de hervormingsagenda jeugd en het ravijnjaar?

Antwoord 8

In lijn met de doelstelling van de Hervormingsagenda Jeugd werkt de gemeente Haarlem aan een duurzaam en een financieel houdbaar jeugdstelsel. Onderdeel daarvan is dat niet iedere hulpvraag een zorgantwoord nodig heeft. Dit komt tot uitdrukking in de nieuwe verordening, waarin de eigen kracht en het probleemoplossend vermogen van ouders, in lijn met de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep d.d. 29 mei 2024, verder is uitgewerkt.